

prepričati mogli. — Tabla se ima v vsakem razredu postavljati takó, da svetloba ne odseva na nobedno stran klopi. Kjer bi slučajno dohajala razsvetljava z dveh strani, treba je paziti, da ne daje odseva. A še nekaj je krivo, da je toliko učencev kratkovidnih. Često namreč takó nespretno postavljajo tablo, da je tik pred prvimi klopmi, dočim je od zadnjih preveč oddaljena. V razredih, kjer sedé učenci najnižjega razreda v prvih klopéh, a se, napredujoči po letih, vedno pomikajo nazaj sè sedeži, nij tolikšne nevarnosti; kajti, ako se jim izprva priuči okó, da gleda predmete z bliže, odvadi se jim zopet tega, kadar hodijo sedet v zadnje klopi. Toda v šolah, kjer se otroci, napredujoči po razredih pomikajo tudi naprej v sedežih, ker so najvišji razredi v sprednjih klopéh, navaja se okó krajše in krajše vidne daljine, in takó pri učencih narašča kratkovidnost. V njej jih pospešujó slabe šolske knjige in še druge nepovoljne šolske okolnosti. No, da more tudi neprimerno nameščenje table uže samo po sebi provzrokovati kratkovidnost, imamo eklatantnih dokazov *), in to v šolah, v katerih se ne uči nobeden tuj jezik ter kjer ne rabijo drobno tiskani slovarji, za katere bi morebiti treba bilo povekšalnega stekla, niti se čita brzo pisano drobno pismo, nego se poučuje z živo besedo učiteljevo in z nazornim naukom na tabli. (Konec prih.)

Anton Žakelj — Rodoljub Ledinski.

Dokaj pridno je deloval še to leto, in po Novicah l. 1856 prispe na dan najprej pesmica: „Minica“ (št. 62), spet narodna iz Idrijskih hribov, po kateri si Mina, otožna po ljubčeku — odšlem na ptuje, nabere lepih spanjšic (spanjšica, gentiana verna, kateri prelepi cvétki v Ledinah matere pripisujejo spanjodarno moč, in jo rade devajo pod vzglavje otrokom, naj bi laglje spali, opominja Ledinski sam) ter si iz njih postelje smertno posteljo, da so tičice dragemu, ki iz daljnih krajev pride dokaj mlajev prepozno, pele pesmi nevesele: „Mino ti je smert vsnubila, — Britka žalost jo vmorila“.

Prekrasna v res umetni obliki je balada **Vilkovo** (št. 65 — 67), v kateri Rodoljub Ledinski opéva grozni čin, ki ga je storil knez Kozminski,

*) Pred oči imamo slučaj, kjer je bila slabo razsvetljena šolska tabla na sprednjem koncu pred klopmi v dolgej a ozkejši sobi postavljena. Od prve klopi je stala na toliko, da je mej njo in klopjo moči bilo splaziti se učitelju. To je bila ljudska šola s 60 učenci v malem mestu. Tekar za več let se je pokazalo, da so dijaki, sedeči v dveh zadnjih klopéh — najstarejši v razredu — posebno tožili o svojej kratkovidnosti, katera se je vedno pojavljala tudi pri drugih učencih, kadar so sedeli v onih klopéh. — Najprej je opazil to bivši učenec, kateri je pri vojaštvu zopet izgubljal kratkovidnost, ker mu je bilo gledati oddaljenih predmetov. Preiskávanja so dokazala, da je učencem kvarila oči slabo postavljena tabla. Premeštili so neke klopi in tabli dali takšno mesto, da je bila tudi najbližjim gledalcem vidna daljina osem čevljev, in takó so izostali slučajni kratkovidnosti. Če so bili tu in tam še opažati, je bilo drugih vzrokov, ki so jih zakrivilili.

Martin Sapjeha, gospodu Vilkovskemu, ker mu le-ta pan ali šlahčič, prav kakor nekdanj Nabot Ahabu (III. Kralj. 21.), dedine svojih očetov, gradiča svojega Vilkovskega niti za drago ceno v srebru i v zlatu prodati ni hotel, da brez mejnikov po vsej pokrajini knez lovil bi lov, češ:

„Nikomur na prodaj ni Vilkovo.
 Sim dobil ga po očetu svojim,
 On po dedu, ded pa po pradedu,
 Rodni dom nam je, nam ž njega primek,
 Ž njega zovemo se mi Vilkovski.
 V cerkvi naši so nas vse kerstili,
 V cerkvi naši so nas poročili,
 V cerkvi naši žene pokopali,
 Poleg žen otroke so zagrebli;
 In v to cerkev pojdem sam počivat,
 Kdar mi solnca božja luč ugasne. —
 Knez milostni, spravi zlate,
 Svitle zlate bele in rumene“.

Do kervi se vgrizne knez Sapjeha, zataji svoj serd, odide. O naslednji Velikonoči, v god vstajenja Gospodnjega pa napravi slavno gostarijo in na pírhe povabi znancev in prijateljev bližnjih in daljnih; med njimi tudi pana Vilkovskega, kateri je poslušal še le vabnika tretjega. Prav po Leško gostuje svate svoje knez, nikdar skop, leh stare korenine; v belih dvorih pirujejo že tri dneve, da vsem od vina se žarijo lica, vsem od vina se oči iskrijo; med njimi pazi knez najbolj na beloglavega pana Vilkovskega, ki „brat ga zove in še ljubi sosed“; in — kadar tretji večer odhajajo gostje, prideržuje ljubo še njega, dokler se mu izterga iz rok, in v prički svoji odpelje na svoj dom. Ali voznik — ugliedavši pred nekdanjo vasjo staro znamenje in v njem razpet presveto in lipo — ves prestrašen gospodu svojemu zakriči: Vilkovéga pa nikjer ne vidim!

„Splašen skoči stari pan iz pričke;
 Urno verže kozuh tje in kučmo;
 Tje v temo zija, pa nič ne vidi,
 Lučice ni viditi v Vilkovim
 Le zvezde na nebesi berlijo;
 Tje v noč sluša, pa le nič ne sliši,
 Vse je tiho, in še sove spijo,
 Le sam bor šepčá, majaje verhe.
 Teče dalje starček prot Vilkovim;
 Ah, al kjer je vas Vilkovo stala,
 Je zdaj njiva rahlo razorana,
 Je zdaj njiva gladko zabranana,
 Ni je hiše več in ne gradiča,
 Tudi ni sledú od cerkve drage,
 Ki v nji spali sinki so in žena,
 Ki v nji mislil je kdej sam počivat',
 Kdar mu solnca božja luč ugasne.
 Pan zavpije: „Jezus in Marija,
 In vsi naši sveti pomočniki,
 Ki časti vas Leški ljud pobožno,
 Pomagajte! Al sim neki znorel?!“

In germovje se plašno zaziblje,
 Sivi starci pridejo iz dračja,
 Blede žene, majhni otročiči,
 Ki se tresejo gládú in mraza,
 In moške se drenjajo krog pana,
 Ki sam trese žalosti se strašne.
 Radi bi moške razlož'li panu
 Vso nesrečo, ki jih je zadela,
 Pa jim branijo debele solze,
 Kapljajoč jim na bradate lica.
 In sprašvati mora jih Vilkovski:
 „Bratje moji, in sosedje dragi,
 Pomagajte, in povejte meni:
 Kam prešla sta grad in vas Vilkovo?“

Praviti mu jamejo stokaje:
 Prišlo v vašo vas je sto kozakov,
 Ki poslal jih je Martin Sapjeha.
 Razvalili so tvoj grad kamnitni,
 Nam poderli hiše so leséne.
 Razkopali našo lepo cerkev.

Nāše čede so v Kozmin odgnali,
 Nas pa v jarme vpregli, z bičem bili,
 De smo mogli vasne tla 'zorati,
 Pa sami so v brazde sol sejali.
 Še ženē so vpregli, kruto tepli,
 De vsejano sol so zabranale.
 Zraven pa so se še posmehvali,
 Češ, de kar bo s take setve zrastlo,
 Se poželo bo brez kōs in serpov;
 Sveršili še le nocoj so delo.
 To so b'li pač prazniki veseli!
 Naj bi slišal bil otroke naše,
 Kak so reve trepetaje vpili,
 Serce bi ti poč'lo b'lo po sredi!¹²

Tiho gleda pan Vilkovski pred-se,
 Tiho briše si s pestjó solzice,
 Ki z oči mu kapljajo na brado,
 Kakor vinske jagode v muljavo;
 Tiho zdihne: „Ah, uboga vas ti!
 Mili dom, in sveta veža božja!
 Ah in grobje mojih milih ranjcih!“¹²
 Tak maščeval se je Martin Sapjeha,
 Knez Kozminski nad Vilkovskim panam
 V dneš Polon'je jasne in svobodne:
 Ko svoj kralj je bil vsak knez na Leškim,
 Ko svoj knez je bil vsak prosti šlahčič,
 Pravi kralj pa vsih stanov podložnik. —
 In ni b'lo nikogar po vsm Leškim,
 De kmnil bi bil to hudobijo!¹²

Bil je Ledinski dober plavulj; na ure daleč je plaval brez počitka. Kaplan v Mirnipeči je rad hujskal Novomeščane po vodi, sedaj se je prikazal tu, sedaj tam, pa je spet zginil. Kot dober vodotop je sredi Kerke iztaknil studenec, ki izvira iz terde skale, je močan in merzel po letu; tega je hodil pit v hudi vročini gotovo za seženj pod vodo. Novomeščanom, ki so brez dobre merzle vode, je ponujal, da ga jim za 4000 gld. vzdigne. Da je ondi res studenec, kaže to, da se po letu, kedar Kerka mirno teče, mehurji delajo na poveršji, po zimi pa tam nikdar ni ledu, če tudi Kerka čez in čez premerzne. Prav v tej dobi zložil je pomenljivo pesmico „Ob vōdi“ (št. 77), v kateri v lepi prispodobici kaže, kako naj serce enako bode vodi, ktera po kancu zbegana se koj spet zbistri, da po kaki nezgodi ali po strastnem šumu se naglo umiri, in da božja milost v té jasno sijala bi, kakor na vodé zdaj zvezda zala!

Sam v mnogoterih nezgodah je pesnik znal tolažiti sebe in soterpine ne le z mirom v dnu hladne jame, pod gomilo, temuč prav po kerščanski z ozirom na Boga vsegamogočnega in usmiljenega, na Rešitelja našega, kateri je šel v svoje veličastvo le skozi križnih nuj napastvo, v težavi, v slavi naš pervin, z ozirom na plačilo v obljubljeni deželi, v kerdetu izveličanih, kar spričuje pesem „Tolažba“ (št. 80), kateri poslednja kitica slōve:

Tedaj ne izdihuj,
 Ubogi človek ne žaluj,
 Če Bog s terpljenjem te obišē
 Posréd svetá al v kotu hiše;
 Sred britkih nuj zvestó pomnuj:
 Da cvetje stisk, težav, terpljenja
 Nam obrodi kdež sad življenja,
 Da cvete unstran groba lēk
 Za večni vėk!

Pesnikom nesrečne, zgolj človeške ali celo poganske ljubezni je Ledinski, verstnik Prešernu v pivkovanji, nikakor ne v ljubkovanji, povedal jo v „Sonetu“ (št. 89) namreč:

Ljubezni bog, Lelj, Erot, al kar đano
 Ti je imén — neposajeno dete!

Tak dolgo sluša pevec tvoje svete,
 Da mu zasekaš v serce smertno rano.

Kako zdraviti se, ni njemu znano;
 Kar vidi veniti vse svoje cvete,
 Objemlje ga britkost nevolje klete,
 Se smert mirú mu bliža neprestano.

Al tak spolnuješ, krivnik, ti obljuje
 Za zvesto službo tolikrat mu dane?
 Za čast, ki jo je tebi speval vedno?

Pač slep je, kdor se peljati v pogube
 Od tebe dá; — ne vé, da take rane
 In tolikanj nesreče nisi vredno!

Pedagogični pogovori.

(Spisuje Jos. Ciperle.)

(3. del.)

14.

„Kdor zaničuje samega sebe, podlaga je tujčevi peti“. Te besede je zapel naš pesnik Koseski že pred kakimi 30 leti. Tako in enako so peli in poje še dan danes vsi naši pesniki. Od Vodnika, ki je s svojo „Ilirjo oživljeno“ zapel prvo domorodno pesen do pesnika, ki je včeraj dal natisniti svojo zadnjo pesen, — vsi so opevali našo domovino, vsi so v nas vzbujali plamen domoljubja. Slovenski pesnik in domoljuben pesnik, ta dva pojma sta vedno združena na eni in isti osobi. Vsak poje le iz ljubezni do domovine, slovenskega pesnika ne čaka bogastvo, niti venci iz zlata, niti čast. Na vse to še misliti ne sme. On poje le za domovino, le nji v slavo vije pesniške vence.

Pri Slovencih ni te žalostne prikazni, da bi kateri pesnik zaničeval svojo domovino, da bi jo smešil pred družimi narodi. — Ona mu je sveta. In žalostno je le to, da ne mislijo vsi tako, kakor on, in žalostno je, da mora vpletati v svoje domorodne pesni opominjevanja, pozive na svoje domačine, naj ostanejo zvesti svojemu domu, naj bodo ponosni na-nj, naj si štejejo v čast, da so sinovi matere Slave.

„Kdor zaničuje samega sebe, podlaga je tujčevi peti“. Kolicnega pomena so te besede za nas! Jih je li izrekel Koseski kar tako brez premiselka? — Gotovo ne. Žalostna skušnja nas uči, kako zaspani so postali Slovenci. Za vse drugo se bolj brigajo, kakor za se, vse drugo bolj ljubijo, kakor svojo domovino. Oni so poslušali od nekdaj radi sladke govorice zapeljivcev, ki so jim obetali zlate gradove, oni so se pustili čestokrat zapeljati. — In tujec, ali jim je dal obljubljenih zlatih gradov? Ne, zapeljal jih je, da jih je dobil v svojo oblast, da jih je spravil pod svojo peto, da jim zdaj zapoveduje in jih tlači.

Ne zaničuj samega sebe! Kdo te bo spoštoval, če se ne spoštuješ sam! — To bodi vsacega geslo. — Bodi pa tudi tak, da se bodeš za-

Kako zdraviti se, ni njemu znano;
 Kar vidi veniti vse svoje cvete,
 Objemlje ga britkost nevolje klete,
 Se smert mirú mu bliža neprestano.

Al tak spolnuješ, krivnik, ti obljuje
 Za zvesto službo tolikrat mu dane?
 Za čast, ki jo je tebi speval vedno?

Pač slep je, kdor se peljati v pogube
 Od tebe dá; — ne vé, da take rane
 In tolikanj nesreče nisi vredno!

Pedagogični pogovori.

(Spisuje Jos. Ciperle.)

(3. del.)

14.

„Kdor zaničuje samega sebe, podlaga je tujčevi peti“. Te besede je zapel naš pesnik Koseski že pred kakimi 30 leti. Tako in enako so peli in poje še dan danes vsi naši pesniki. Od Vodnika, ki je s svojo „Ilirjo oživljeno“ zapel prvo domorodno pesen do pesnika, ki je včeraj dal natisniti svojo zadnjo pesen, — vsi so opevali našo domovino, vsi so v nas vzbujali plamen domoljubja. Slovenski pesnik in domoljuben pesnik, ta dva pojma sta vedno združena na eni in isti osobi. Vsak poje le iz ljubezni do domovine, slovenskega pesnika ne čaka bogastvo, niti venci iz zlata, niti čast. Na vse to še misliti ne sme. On poje le za domovino, le nji v slavo vije pesniške vence.

Pri Slovencih ni te žalostne prikazni, da bi kateri pesnik zaničeval svojo domovino, da bi jo smešil pred družimi narodi. — Ona mu je sveta. In žalostno je le to, da ne mislijo vsi tako, kakor on, in žalostno je, da mora vpletati v svoje domorodne pesni opominjevanja, pozive na svoje domačine, naj ostanejo zvesti svojemu domu, naj bodo ponosni na-nj, naj si štejejo v čast, da so sinovi matere Slave.

„Kdor zaničuje samega sebe, podlaga je tujčevi peti“. Kolicega pomena so te besede za nas! Jih je li izrekel Koseski kar tako brez premiselka? — Gotovo ne. Žalostna skušnja nas uči, kako zaspani so postali Slovenci. Za vse drugo se bolj brigajo, kakor za se, vse drugo bolj ljubijo, kakor svojo domovino. Oni so poslušali od nekdanj radi sladke govorice zapeljivcev, ki so jim obetali zlate gradove, oni so se pustili čestokrat zapeljati. — In tujec, ali jim je dal obljubljenih zlatih gradov? Ne, zapeljal jih je, da jih je dobil v svojo oblast, da jih je spravil pod svojo peto, da jim zdaj zapoveduje in jih tlači.

Ne zaničuj samega sebe! Kdo te bo spoštoval, če se ne spoštuješ sam! — To bodi vsacega geslo. — Bodi pa tudi tak, da se bodeš za-

mogel spoštovati sam, in da te bodo zamogli spoštovati drugi. — Bodi značajan, imej terdno voljo, za kar se po resnem premisleku odločiš, to stori. Imel boš sovražnikov dovolj, a za te se ne brigaj! Vsak značajan človek jih ima. Ometovali te bodo z blatom, a ti ga otreši od sebe, in poškopil bodeš ž njim one, ki ga mečejo na te.

Nekov latinski pregovor: „semper aliquid haeret“ (zmiraj nekaj obvisi), če te kdo omeče z blatom, — je prav kakor nalašč narejen za naše čase. — Rad bi ga poznal onega, ki bi zamogel vmazati ali osmešiti značajnega moža, ako bi bil svet tak, kakoršen bi moral biti. Ali svet ne gleda dan danes toliko na dejanja človekova, kakor na to, kar se piše ali govori o njem. Nič bi ne moglo obviseti na značajnem človeku, ako bi svet znal ceniti značaj. Ali ne zna ga. In za to se prestroji toliko značajnih ljudi v veternike. Ni čuda. Komu je pa tudi ljubo, nositi v eno mer umazano perilo.

„Svet potrebuje značajev“, ta pesen se sliši peti vsak dan po časopisih; stara pesen, a vendar vedno nova. Značajev potrebuje svet, nima jih, a mora jih imeti. Veternikov ne potrebuje, ima jih sicer dovolj, a ti mu niso v prid, ampak le v škodo. V živalstvu in rastlinstvu imamo tako imenovane šiškarje ali zajednice. To so drobne živalice in rastline, ki vedno živijo in rastejo na družih živalih in rastlinah, ter se živijo in redé ob njihovem soku. Tem šiškarjem ali zajednicam se dadó primerjati veterniki ali kakor jih imenuje moderni svet, renegatje.

Gerški basnik Ezop nam je zapustil neko basen o netopirju, kateri je bil v neki bitvi zdaj s tiči, zdaj z dojilkami. Bil je tedaj to, kar se imenuje po naše veternik. In od tega časa se ne sme prikazati niti po noči niti po dnevi. Ujedle bi ga dojilke, opikali bi ga tiči, ako bi ga dobili. Živali naj bi nam služile v izgled. A kdo bo posnemal brezumno živino? Kdo bere dan danes še basni? Bolj prilično bi bilo, ako bi se skrivali značajniki, ter živeli skriti v kakem berlogu, da bi jih ne mogel ometati svet z blatom.

Svet potrebuje značajev. Kje jih vzeti? Vzgojiti se jih mora. Vendar oglejmo si naprej značaj. Kaj je značaj?

Značaj je vterjena volja. Oni človek ima značaj, ki ravna po terdnih in nepremakljivih načelih, od katerih ga ne odverne nič. — Značajan človek ima svoja načela, ktera so izšla iz pravdnosti. Njegova dejanja ne vlada nikdo drug, nego njegova pravdnost. On je možbeseda, on je poštenjak, vreden vse časti, vse slave. Značaj mora biti celoten, polovičarjev ni pri značajnikih. Tu se pravi: ali značajan ali veter. Značajan človek si je svest tega, kar hoče, in to skuša tudi izpeljati z vsemi močmi, — le škoda, da mu nasprotujejo tolikokrat okolnosti.

Odgojimo si značaje. Kaj se pravi, odgojati koga? Odgojati se pravi, vplivati na mladega človeka, gojiti vse njegove zmožnosti, dopolniti jih, ter ga storiti zmožnega, da se pozneje dopolnuje sam. Vplivi so različni na otroka. Vplivajo stariši, odgojitelji, tovariši, vera, kraj, v katerem živi i. t. d. Kakoršni so ti vplivi, tak je tudi on, na kogar vplivajo. Kar vidi, kar sliši, kar čuti, to vse preide v njegovega duha, to mu ostane, in z eno besedo, tak je, kakoršnega so naredile okolnosti.

Zato bodi naša glavna skerb: gledati, da so vplivi na njega dobri. Kakov zamore biti pač on človek, ki je vzrastel med roparji, cigani, pijanci in preklinjalci? Ali zamoremo od tacega pričakovati kaj dobrega? Kdo bode iskal med plevelom dobrega žita? In to vprašanje nas dovede do novega vprašanja: Kdo bo iskal med neznačajneži značajnega človeka?

Gotovo nikdo. Tu ima prav pregovor: „Jabelko ne pade daleč od jablane“. — Izjeme so tudi tu; kdo bi to zanikal! — Resnica ostane vendar to, kar ta pregovor pravi. Kako naj odgojimo značaje? Po razlagi značaja, katerega sem omenil zgoraj, bi ne smeli omejiti otrokove volje. Vendar to ni kar tako. Preberimo še enkrat omenjene verstice in povdarimo posebno to-le: „Značajan človek si je svest tega, kar hoče, in to skuša tudi izpeljati z vsemi močmi“. — Tudi otrok hoče marsikaj, gotovo tirja od nas raznih stvari, katerih mu ne smemo ali ne moremo dati in ne dopustiti. A ravno iz tega se mora učiti, da v prihodnje tirja in hoče le to, kar je prav. On si mora biti svest, da je to pravo, kar hoče. Ne stavljajmo mu nikacih ovir, ako hoče izpeljati kaj tacega, kar je pravo.

In kar sem že povsod omenil, to omenjam tudi pri odgojitvi značaja: Bodimo sami značajni! Le ako smo taki, se smemo postaviti otroku v izgled. A izgledni mu moramo biti: moramo biti popolnejši, nego je on, kajti kako ga bomo dopolnjevali, če ne tiči v nas niti pičica popolnosti. Le poglejmo, kaj se vse tirja od učitelja. On mora biti tak in tak, in spet tak in tak; kajti če ni tak in tak, ne bode mogel z vspehom odgojati in podučevati mladine. Čudno je to, da se nič tacega ne tirja od starišev. Ti morajo biti dobri, kakoršni so, ako vedo kaj o svojih dolžnostih, ali ne, ali imajo zmožnosti odgojevati otroke in jih rediti, — za vse to se ne briga nikdo. Vendar je to poglavitniša stvar, nego učiteljska skušnja.

Značaj ni prirojen nikomur, on se mora tako rekoč vcepiti v človeka. Vcepi se pa le to va-nj, kar vidi, sliši in občuti. Viditi mu je treba značajev, slišati jih, kaj oni govorijo, to je glavna stvar. S samim pridigovanjem o značajih se ne doseže nič pri otroku.

Značajen človek je mož — beseda, sem dejal. Moštvo, to je poglavitno znamenje značajnosti. Kar obljubi značaj, to stori. A on tudi ne obljubi ničesa, kar storiti ne more. — Iz tega sledi novo pravilo za

odgojo: Ne obljubimo otroku ničesa, kar mu dati ne moremo. Norec je oni, ki več da, kakor ima.

Dosti imam še misli o značaju, ktere bi rad zapisal, a niso še godne za spis. Počakal bodem, morda pozneje kaj pregovorim še o tem.

Ako postavimo otroku koga kot vzor značajnosti, naj se trudi, trudimo se tudi mi ž njim, da ga doseže. In če tudi vidi, da se mu slabo godi, da ga preganjajo zaradi njegove značajnosti, zato se trudimo še bolj, da ga doseže. — Saj mu tudi iz katekizma beremo, ali sam bere, da mora človek svojo vero kazati v dejanji in besedi. In ravno zaradi tega je moralo toliko prvih kristjanov v smert. Življenje teh mučenikov se da posebno dobro porabiti pri odgoji značaja. Ti so si bili svesti tega, kar hočejo, in za to svoje prepričanje so šli v smert. Niso se pustili odverniti, ako ravno so jim obljubovali častnih služb, premoženja i. dr. Oni so ostali terdni pri tem, kar so verovali, niso obernili plašča po vetru. Na te naj bi se domislil marsikteri moderni veternik, ki zaradi dobička, in le zaradi golega dobička spremeni tolikokrat svoje prepričanje.

Pri odgoji značaja je potrebno, da sta oče in mati vedno enih misli, da ne razdere eden v otroku tega, kar je sezidal drugi. Če mu eden reče: to je prav, in drugi ravno nasproti: to ni prav, kar ti je rekel prvi; — ne bode vedel otrok nikdar pri čem, da je. Vedno se bode opotekal od nazora do nazora, nikdar ne bode vedel, kaj naj bi hotel, kaj začel. Tak človek ni za svet, tak človek je veternik, tak človek je netopir, pol tiča pol miši, zdaj tič, zdaj miš, kakor ravno nanesó okolnosti.

(Dalje prih.)

Dopisi in novice.

— **Iz Idrije.** Učitelji logškega okraja smo imeli letošnjo konferenco 4. maja v Doljnem Logatcu v Dolžanovej hiši. Razen enega učitelja, kateri je bil zaradi posla zadržan, smo se vdeležili vsi zborovanja. — Predsednik, gosp. okr. šol. nadzornik J. Eppich, je pričel zborovanje ob 1½ il. ure s kratkim pa jedernatim nagovorom na učitelje. — Potem smo začeli reševati posamezne točke dnevnega reda. Za svojega namestnika imenuje g. predsednik nadučitelja iz Planine, gosp. J. Benedeka; za zapisnikarja se volita gospodična D. Lipold in učitelj A. Ribnikar. — Prvi je imel učitelj J. Žirovnik nalogo, razpravljati praktično z otroki 148. berilo »Kranjska in sosedne dežele« iz drugega berila na Bauer-jevem zemljevidu. Ta razprava je trajala celo uro. Po dokončani tej točki smo se zbrali zopet v konferenčni sobani in začela se je debata o »Žirovnikovej« razpravi, ktere so se vdeležili učitelji: Žvagen, Ribnikar in Benedek.

Druga točka dnevnega reda je bila: »Opazke g. okr. šol. nadzornika pri nadzorovanju tukajšnih šol«. Tu je g. J. Eppich posebno risanje učiteljem na serce polagal in jim pri poduku tega predmeta priporočal vso pozornost. — Daljno točko sta rešila učitelja: Leop. Božič in G. Grossmann